



Van valakink, akinek az irodalmi öröksége egyszerre elszomorító és mégis nevettető: Tomcsa Sándor írásaiban lépten-nyomon irónia, szarkazmus és az egyszerű emberekkel való együttérzés van. 120 éve, 1897 augusztus 27-én született és csupán 65 évig élt – de azt mind Székelyudvarhelyen, hiszen soha nem tudott elmenni innen. A legenda szerint egyszer elindult a vonattal, de a kicsi állomáson leszállt. Nem részletezzük életrajzát, hiszen az több helyen megvan, monográfia is született róla.

Szétröhögnénk magunkat a kocsmai Tomcsa-comedy-n

Ha ma élne, és ugyanúgy reagálna a világra, ahogy a huszas-harmincas években tette, akkor nagyon nagy vagány lenne Tomcsa Sándor. Minden bizonnyal beszólogatna, a stand up comedy-nek is beillő rajzolás estjein egy-egy kocsmában szétröhögnénk magunkat – **egyébként nagy kár, hogy ezekből az estekből egy sem maradt fenn filmen, még fényképen sem.**

Fotók maradtak róla, de az sem túl sok, sajnos könnyen össze lehetne állítani róla egy olyan kötetet, mint Adyról vagy József Attiláról, amiben az összes róla készült kép benne lenne. Itt van például ez a Küküllőparti-kép, ami a könyvtár tulajdona – akkoriban még nem volt strand, de Sándor szívesen vegyült az egyszerű emberekkel.



Sándor a Ferenczybe szeretett járni

Egyébként nem laktak messze egymástól – a költő a ma nevét viselő emlékházban, Tomcsa meg néhány házzal lennebb, a másik oldalon, szintén az Árpád utcában. Közel volt a Ferenczy-féle vendéglő is, a házsor túloldalán, **oda inkább Tomcsa járogatott, kártyázni, iszogatni. T** ompa inkább a sétátérre ment nagy, fekete kabátban, háta mögött fogott esernyővel, úriember-módjára.

A Ferenczyben ott volt a messze földön híres báránylekken, no meg Béla bácsi jósága: mindig megszánta „Sanyikát” is, amikor gondban volt (s bizony volt, legendák keringtek az adósságokról...), de a betérő diákokat is. Nem volt könnyű az élet akkor sem, de számítani akkor is lehetett néhány udvarhelyi jóságára.

Több, jobb lett tőle Udvarhely

Tomcsa pedig számított – cikkei, írásai elég rendszertelenül jelentek meg az akkori lapokban, újságokban, s az akkori honoráriumok sem voltak valami nagyok. Egyszerű ember módjára élt, de nagyon színesen, anekdoták terjedtek róla és környezetéről – ezeket **egyszer jó volna talán összeírni és kiegészíteni vele a meglevő életrajzokat.**

Háza nem áll már a kilencvenes évek óta, Udvarhelyen ma utca és színház őrzi a nevét,

Székely József által megalkotott szobra 1997 decembere óta áll a sétatér bejáratánál.

Ami az írásait illeti, Tomcsa-könyveket fel lehet lelni az antikváriumokban, négy éve jelent meg a legújabb novella-válogatás Molnár Vilmos szerkesztésében, de a könyvtárban többé-kevésbé minden írása megvan, kölcsönözhető: a magyar irodalomnál, a T-betűnél kell keresni, a kölcsönzőpulttal szinte szemben. Ott van a képe is, nagyban a falon. Ha élne, lehet, nem értené, hogy miért.

Amit most tehetünk érte: olvassuk. Esetleg néha vigyünk egy szál virágot a sírjára.